

15.5.2008

Dnro
144/041/2008

MMM/KRO
Ylitarkastaja Eija Kirjavainen
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntönne 3.4.2008 Dnro MMM022:00/2008

KALASTUSLAIN KOKONAISUUDISTUS

Kainuun TE-keskuksen kalatalousyksikkö esittää lausuntopyyntöänne mukaillen ja viitaten asiassa jo käytyyn keskusteluun uudistuksen valmistelun pohjaksi seuraavaa:

Uudistettavan kalastuslain tavoitteet

Lain kokonaisuudistuksen lähtökohtana tulee edelleen olla kalakannan järkiperäinen ja kalataloudelliset näkökohdat ja kestävä käytön periaatteet huomioon otettava käyttö ja hoito. Lainsäädännön tulee tukea järkevän ammatti- ja vapaa-ajan kalastuksen kehittymistä. Huomiota tulee kiinnittää kalastuksen ohjaamisen ja säätelyn keinoihin, esim. kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman kautta. Tässä suhteessa keskeisenä tavoitteena tulee olla kalavesien omistajien oikeuksien suhteuttaminen käyttö- ja hoitosuunnitelman toteutumisen kannalta välttämättömiin toimintatarpeisiin.

Keskeisiä uudistamisalueita

Kalastusalue toiminta

Kalastusaluejärjestelmä ei ole muodostunut enempää toiminnallisesti kuin rakenteellisestikaan sille (oletettavasti) asetettujen tavoitteiden mukaiseksi, ja se edellyttää uudessa kalastuslaissa huomiota ainakin seuraaviin asioihin:

- kalastusalueiden koko ja rajat (vaikuttaa toimintaedellytyksiin) järkeväksi
- käyttö- ja hoitosuunnitelman sitovuus ja yhdenmukaisuus
- isännöitsijöiden pätevyysvaatimukset
- toiminnan rahoituksen järjestelyt tehtäviä vastaavaksi
- toimivallan selkeyttäminen (khs:n velvoittavuus, valvonta, sisävesialueen kalastuksen säätely)

15.5.2008

Dnro

144/041/2008

Kalaveden omistajatahon hiipuva kiinnostus yhteisen omaisuutensa aktiiviin käyttämiseen olisi otettava huomioon kalastusalueen roolia vahvistamalla.

Kalastuksen valvonta

Kalastuksen valvonta vaatii kokonaisvaltaisen uudistuksen, jossa valvojille asetetaan selkeät pätevyys- ja koulutusvaatimukset. Valvonnan päävastuu tulee asettaa khs:n vahvistettavan aseman mukaisesti kalastusalueille. Auktorisoiduista valvojista tulee olla valtakunnallinen rekisteri ja valvojan tunnusmerkistö tulee yhtenäistää. Lisäksi toimintavaltuudet ja sanktiot rikkomuksista tulee selkeyttää ja saattaa ajanmukaisiksi. Valvonnan kustannusten jakamisesta (jokamiesoikeudet, kalastuksenhoitomaksu, ka-määräykset) voi olla tarpeen säätää. Säännös oikeudesta pitää pyynnin yhteydessä vahingoittunut, muutoin laiton (alamitta, kieltoaika) kala on poistettava laista.

Kalastusmaksujärjestelmä

Kalastusmaksujärjestelmää pidetään yleisesti puutteellisena. Olisi harkittava kalastuksenhoitomaksun ulottamista kaikkiin kalastajiin. Alle 18 v. voidaan vapauttaa maksusta, tai ainakin antaa huomattava maksualennus, mutta nykyisen lain mukainen 65 vuotta täyttäneiden maksuvapautus on huonosti perusteltu ja sotii "käyttäjä maksaa" periaatetta vastaan. Kalastuksenhoitomaksun hinta on tarkistettava nykyistä kustannustasoa vastaavaksi ja maksun puuttumisesta kalastettaessa olisi säädettävä erillinen tuntuva rikemaksu. Vaihtoehtoisesti olisi tarkasteltava kokonaistaloudellisesta näkökulmasta kalastuksenhoitomaksusta luopumista ja sillä rahoitettavan toiminnan rahoittamista suoraan budjet-tivaroin.

Läänikohtainen viehekalastusmaksun korvaamista kalastusaluekohtaisilla ja niiden kantamilla maksuilla olisi harkittava. Järjestelmässä lupatuloth ohjautuisivat suoraan oikealla alueella ja kalastaja saisi kuitenkin järkevän kokoisen alueen kalastettavakseen järkevillä ehdoilla.

Ammattikalastus ja kalastuksen järjestäminen

Ammattikalastuksen harjoittamisen edellytykset tulee turvata mm. lupakäytäntöjä kehittämällä. Kalastusaluekohtaisen ammattikalastusluvan edellytykset tulee selvittää. Khs:n pakollisiin näkökulmiin olisi lisättävä ammattikalastuksen tarpeet muuallakin kuin yleisillä vesialueilla ja määriteltävä millä edellytyksillä ammattikalastajalle muodostuisi oikeus saada lupa toimia tietyllä vesialueella. Ammattikalastajan määritelmää laissa olisi tarkistettava siten, että ammattikalastuksen harjoittaminen osana monipuolista maaseutuyrittäjyyttä mahdollistuu.

Pyydysyksiköintiin perustuva kalastuksen järjestäminen nykyiseksi kehittyneessä muodossaan ei sovellu riittävän eri kalakantojen tilan ja kalaston rakenteen huomioon ottavaan kalastuksen sääntelyyn. Lähtö-

15.5.2008

Dnro
144/041/2008

kohtaksi olisi selvitysten jälkeen harkittava enemmän pyyntimenetelmät huomioon ottavaa järjestelyä.

Kalojen alamittasäännökset olisi päivitettävä vastaamaan nykyistä biologista tietämystä. Joidenkin lajien osalla olisi harkittava luontaisen lisääntymisen turvaamiseksi myös ns. ylämittoja.

Virtapaikkojen määritelmää on selkiytettävä ja säädettävä niiden sijainnin ratkaiseminen (nyk.) TE-keskusten kalatalousyksiköiden toimivaltaan kuuluvaksi.

Kalatalousyksikkö

Kalatalousjohtaja

Jukka Nyrönen